

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

*Hotărâre tradusă și redactată de către Direcția agent guvernamental.
Ea poate suferi modificări de formă.*

SECȚIA A CINCEA

CAUZA DANILIUC v. REPUBLICA MOLDOVA

(Cererea nr. [33751/21](#))

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

23 ianuarie 2025

Această hotărâre este definitivă. Ea poate suferi modificări de formă.

© Această traducere îi aparține Direcției agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova. Originalul se găsește în baza de date HUDOC. Orice preluare a textului se va face cu următoarea mențiune: „Traducerea acestei hotărâri a fost efectuată de către Direcția agent guvernamental din cadrul Ministerului Justiției al Republicii Moldova”.

În cauza Daniliuc v. Republica Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a cincea), întrunită într-un
Comitet compus din:

Kateřina Šimáčková, *Președinte*,

Diana Sârcu,

Mykola Gnatovskyy, *judcători*,

și Viktoriya Maradudina, *Grefier adjunct interimar al Secției*,

Deliberând în secret la 19 decembrie 2024,

Pronunță următoarea hotărâre, adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere *versus* Republica Moldova, depusă la Curte la 21 iunie 2021 în conformitate cu Articolul 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”).

2. Reclamantul, care este avocat, s-a reprezentat personal în fața Curții.

3. Cererea a fost comunicată Guvernului Republicii Moldova („Guvernul”) la 18 aprilie 2023.

ÎN FAPT

4. Reclamantul s-a plâns în legătură cu neexecutarea hotărârii Judecătoriei Bălți din 17 iulie 2000, prin care Primăria Văratice a fost obligată să atribuie un teren agricol reclamantului, în baza prevederilor Codului funciar, în vigoare la data evenimentelor. Această hotărâre nu a fost contestată și a devenit definitivă 15 zile mai târziu.

5. Reclamantul a epuizat remediul național în baza Legii nr. 87 din 1 iulie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Prin decizia definitivă a Curții Supreme de Justiție din 2 iunie 2021, cererea sa a fost respinsă ca neîntemeiată, din motivul lipsei de diligență în asigurarea executării hotărârii prin prezentarea titlului executoriu la autoritățile responsabile pentru executare, calificând pretențiile materiale ca nefondate.

ÎN DREPT

I. PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLELOR 6 § 1 ȘI 13 DIN CONVENȚIE ȘI A ARTICOLULUI 1 DIN PROTOCOLUL NR. 1 LA CONVENȚIE

6. Reclamantul a invocat Articolele 6 § 1 și 13 din Convenție, precum și Articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, plângându-se de neexecutarea hotărârii Judecătoriei Bălți din 17 iulie 2000.

A. Cu privire la declarația unilaterală a Guvernului

7. La 22 septembrie 2023, Guvernul a prezentat o declarație unilaterală prin care a recunoscut încălcarea Convenției din cauza duratei procesului și s-a angajat să plătească reclamantului suma de 1.600 EUR pentru prejudiciul moral și costuri și cheltuieli.

8. Reclamantul a respins propunerea Guvernului, considerând că prejudiciul total suferit în ultimele decenii ca urmare a neexecutării hotărârii pronunțate în favoarea sa constituie peste 862.500 EUR. De asemenea, el a considerat că rezultatul acțiunii în despăgubire în fața instanțelor naționale fusese inefficient în cazul său, deoarece nu a dat naștere la nicio despăgubire și nu a permis încetarea încălcării drepturilor sale. În final, el a reamintit că nu avea în posesie terenul care îi fusese oferit în baza respectivei hotărâri definitive.

9. Curtea reamintește că Articolul 37 § 1 c) din Convenție îi permite să radieze o cauză de pe rol în situația în care:

„(...) din orice alt motiv constatat de Curte, continuarea examinării cererii nu se mai justifică”.

8. În prezenta cauză, deși quantumul despăgubirilor din declarația Guvernului este adecvat, în lumina jurisprudenței relevante a Curții (*Tahsin Acar v. Turcia* (obiecție preliminară) [MC], nr. 26307/95, § 75, CEDO 2003-VI), repararea prejudiciului moral suferit de către reclamant nu se referă în vreun fel la obligația de a asigura executarea hotărârii judecătorești în cauză. În acest context, Curtea reamintește că, în cauzele cu privire la neexecutarea hotărârilor judecătorești, ea face o distincție între obligațiile Statului în baza Articolului 6 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, în funcție de natura publică sau privată a debitorului. În prezenta cauză, o autoritate de stat a fost obligată să atribuie reclamantului un teren, hotărâre care nu a fost executată până în prezent.

9. Prin urmare, declarația unilaterală prezentată de către Guvern nu oferă măsuri adecvate pentru a remedia consecințele încălcării invocate de către reclamant, iar Curtea nu poate decât să o respingă (*Jeronovičs v. Letonia* [MC], nr. 44898/10, § 117, 5 iulie 2016, și *Sultan Dölek și alții v. Turcia*, nr. 34902/10, § 5, 28 aprilie 2015).

B. Cu privire la admisibilitate și fond

10. Curtea reiterează jurisprudența sa constantă referitoare la aspecte similare celor care fac obiectul prezentei cauze (a se vedea, *inter alia*, *Prodan v. Moldova*, nr. 49806/99, CEDO 2004-III (extrase), *Botezatu v. Republica Moldova*, nr. 17899/08, 14 aprilie 2015, *Cooperativa Agricola Slobozia-Hanesei v. Moldova*, nr. 39745/02, 3 aprilie 2007, și *Cristea v. Republica Moldova*, nr. 35098/12, 12 februarie 2019), în care a constatat

încălcarea Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1.

11. În prezenta cauză, Curtea constată că reclamantul s-a confruntat cu omisiunea persistentă a autorităților de a executa hotărârea judecătorească adoptată în favoarea sa. În acest context, ar fi inechitabil să i se solicite inițierea unei acțiuni noi în baza Legii nr. 87/2011, pentru a se plânga pe această durată suplimentară de neexecutare, având în vedere că, în circumstanțele specifice ale cauzei, Curtea poate, din oficiu, să ia în considerare întreaga durată a procedurii de executare care s-a scurs până în prezent (a se vedea, *Cristea*, pre-citată, § 45, și *a contrario*, *Titan Total Group S.R.L. v. Republica Moldova*, nr. 61458/08, §§ 76-79, 6 iulie 2021).

12. Curtea observă, de asemenea, că hotărârea judecătorească la care se face referire în prezenta cauză a impus adoptarea unor măsuri, și anume atribuirea în proprietatea reclamantului a unui lot de teren. Prin urmare, Curtea consideră că reclamantul a fost privat de un „bun” în sensul Articolului 1 din Protocolul nr. 1, situație care a persistat până în prezent, având în vedere că acțiunea în repararea prejudiciului inițiată de către el nu i-a oferit vreo despăgubire.

13. După ce a examinat toate materialele care i-au fost prezentate, Curtea nu poate găsi niciun element sau argumente care ar putea să o convingă să ajungă la o concluzie diferită cu privire la admisibilitatea și fondul plângerilor în cauză. Având în vedere jurisprudența sa în materie, Curtea consideră că, în prezenta cauză, autoritățile nu au depus toate eforturile pentru a asigura executarea integrală și în timp util a hotărârii judecătorești pronunțate în favoarea reclamantului.

14. Curtea a susținut în repetate rânduri că, în cauzele care implică aspecte legate de neexecutare, imposibilitatea unui creditor de a obține executarea integrală și într-un termen rezonabil a unei hotărâri pronunțate în favoarea sa constituie o încălcare a „dreptului său la o instanță”, în baza Articolului 6 § 1 din Convenție, și a dreptului său de a se bucura de bunurile sale, în baza Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

15. În lumina circumstanțelor prezentei cauze, Curtea nu vede niciun motiv pentru a ajunge la o concluzie diferită în această situație. În consecință, ea consideră că aceste plângeri sunt admisibile și denotă o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, din cauza neexecutării de către autorități, într-un termen rezonabil, a hotărârii definitive pronunțate în favoarea reclamantului.

16. Având în vedere această constatare, Curtea consideră că, în circumstanțele prezentei cauze, nu este necesară examinarea separată a plângerilor reclamantului sub aspectul Articolului 13 din Convenție (a se vedea, *inter alia*, *Popov v. Moldova* (nr. 1), nr. 74153/01, § 58, 18 ianuarie 2005).

II. CU PRIVIRE LA ALTE PLÂNGERI

17. Reclamantul a formulat o plângere în baza Articolului 6, referitoare la absența imparțialității și a independenței judecătorilor naționali. Cu toate acestea, în opinia Curții, această plângere este lovită de obiecția neepuizării, deoarece reclamantul nu a depus nicio cerere de recuzare în fața instanțelor naționale.

18. În final, cu privire la plângerea în baza Articolului 1, referitoare la obligația de a respecta drepturile omului, Curtea reamintește că această dispoziție conține o obligație de aplicare generală și nu garantează niciun drept distinct susceptibil de a fi încălcat în mod separat (a se vedea *Zehnalová și Zehnal v. Republica Cehă* (dec.), nr. 38621/97, CEDO 2002-V), aceasta fiind incompatibilă *ratione materiae*.

III. CU PRIVIRE LA ARTICOLUL 41 DIN CONVENȚIE

19. Având în vedere documentele pe care le are în posesie, precum și jurisprudența sa (*Cristea*, pre-citată, și *Bottelât*, de asemenea pre-citată), Curtea consideră că este rezonabil să acorde sumele care figurează în tabelul anexat.

20. Curtea reiterează poziția sa constantă, potrivit căreia executarea hotărârii naționale rămâne cea mai adecvată formă de reparație pentru încălcările Convenției similare celor constatate în prezenta cauză (*Gerasimov și alții v. Rusia*, nr. 29920/05 și altele 10, § 198, 1 iulie 2014). Prin urmare, ea constată că Statul reclamat trebuie să asigure în cel mai scurt timp executarea, prin mijloace adecvate, a hotărârii inițiale adoptate în favoarea reclamantului.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. *Respinge* solicitarea Guvernului privind radierea de pe rol a cererii în baza declarației sale unilaterale;
2. *Declară* cererea admisibilă în ceea ce privește plângerile referitoare la neexecutarea hotărârii judecătorești în cauză, bazate pe Articolul 6 § 1 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul nr. 1, *constată* că nu este necesară examinarea separată a plângerilor formulate în baza Articolului 13 din Convenție și *declară* restul cererii inadmisibil;
3. *Hotărăște* că a avut loc o încălcare a Articolului 6 § 1 din Convenție și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a neexecutării deciziei judecătorești naționale;

4. *Hotărăște* că Statul reclamat trebuie să asigure, în termen de trei luni, prin mijloace adecvate, executarea hotărârii interne pendinte, menționate în tabelul anexat;
5. *Hotărăște*
 - a) că Statul reclamat va plăti reclamantului, în termen de trei luni, suma indicată în tabelul anexat, care urmează a fi convertită în moneda Statului reclamat la rata de schimb aplicabilă la data transferului;
 - b) că, la expirarea celor trei luni menționate mai sus și până la data efectuării transferului, urmează a fi achitată o dobândă adițional sumelor de mai sus, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de către Banca Centrală Europeană pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale.

Redactată în limba franceză și notificată în scris la 23 ianuarie 2025, în conformitate cu Articolul 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Viktoriya Maradudina
Grefier adjunct interimar

Kateřina Šimáčková
Președinte

HOTĂRÂREA DANILIUC v. REPUBLICA MOLDOVA

ANEXĂ

Cererea cu privire la plângerile formulate în baza Articolului 6 § 1 și a Articolului 13 din Convenție, precum și a Articolului 1 din Protocolul nr. 1

(neexecutarea sau executarea tardivă a hotărârilor judecătorești naționale și lipsa unui recurs intern efectiv)

Numărul și data depunerii cererii	Numele și anul nașterii reclamantului	Denumirea instanței naționale Titlul executoriu Data hotărârii	Data devenirii definitive a hotărârii	Data încetării neexecutării Perioada de executare	Proceduri de remediere Denumirea instanței naționale Data deciziei Despăgubirea acordată (în euro)	Suma acordată pentru prejudiciul moral (în euro) ^[1]
33751/21 21/06/2021	Nicolae DANILIUC 1958	Judecătoria Bălți Obligația autorității locale de a acorda reclamantului un teren 17/07/2000	17/07/2000	În curs Peste 22 ani, 7 luni și 13 zile	Proceduri de despăgubire în baza Legii nr. 87/2011: Curtea Supremă de Justiție 02/06/2021: Nicio despăgubire acordată de către instanțele naționale.	1.600

¹ Plus orice taxă care poate fi percepută reclamantului.